M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5.–7. Telefon: 155-400, 155-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 2.

bb 1. száz megawattos turbina, az ideinél 50 százalékkal több kazán, szovjet csőgyári és jugoszláv vegyipari berendezések a láng gépgyár jövő évi tervében

i sl/sk-lm vg 1964. december 2.

a láng gépgyár csak nagy erőfeszítések árán tudja teljesíteni idei tervét, aminek egyik oka, hogy a gyár vezetői éves feladataikat csak késve tudták teljes egészében áttekinteni, így anyagról sem gondoskodhattak kellő időben. a kellemetlen tapasztalatokon okulva az 1965-ös terv előkészítését már hónapokkal ezelőtt megkezdték s ez év augusztusában már nagyvonalakban ismerték jövő évi tennivalóikat. tekintve, hogy az utóbbi években a legnagyobb problémát a külföldi rendelések késői érkezése okozta, most a gyár a külkereskedelem segítségére sietett, bekapcsolódott a piackutatásba. szovjet, ndk és finn vállalatokkal tárgyaltak turbinák szállításáról, s új piacot szereztek jugoszláviában, ahol vegyipari berendezéseket rendeltek.

hazai piacuk is lényegesen növekszik. jövőre már 50 kazánt gyártanak, másfélszer annyit, mint az idén. korszerű új 1000 és 250 lóerős hajómotor-típust alakítanak ki, s az eddiginél nagyobb méretekben bekapcsolódnak az ország területén különféle gyárszerelési munkákba. kereken 90 helyre vonulnak ki jövőre a láng gépgyár szerelői. a többi között ők helyezik üzembe a százhalombattai erőmű 150 megawattos és a bánhidai erőmű 100 megawattos turbináját. a százhalombattai gépegység 1965. augusztus 20-án, a bánhidai pedig november 7-én ad először villamosáramot.

jövő évi tervükhöz már az anyagot is megrendelték, januári feladataikhoz pedig már majdnem minden kellék a gyár raktáraiban van. jövő évi előkészületeik a munka átcsoportosításával járnak együtt, mert az új rendelések miatt gyártmányaik összetétele megváltozik. kazánüzemük például már nem tudna jövőre megbirkózni a sok feladattal, míg a gépüzem kevesebb munkát kapott, mint amennyit el tud végezni. ezért a kazánüzemből mintegy 20,000.000 forint értékű munkát átadtak a gépgyárnak, jövőre már itt készülnek különféle cukoripari berendezések és a répaszeletelőgépek.

/folyt.köv./

bb 1. /száz megawattos...1.folyt./-lm

a jövő év előkészületein a gyár lényegében már tul is jutott, sőt az áruforgalmi osztály a következő évek megalapozásán fáradozik. már az 1966-os évre gyüjtik a rendeléseket, arra törekednek, hogy 1965. május végére teljes áttekintésük legyen az 1966-os feladatokról./mti/

-.-

bb 2. uj emlékművek a fővárosban a felszabadulás 20. évfordulójára

i ni/tné-lm zs 1964. december 2.

a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából több uj, monumentális szobrászati alkotással gazdagodik a főváros. a 13. kerület központjában, a szépen rendbehozott, parkositott béke téren uj emlékművet avatnak fel a felszabadulási évforduló tiszteletére. a béke és barátság emlékműve kétalakos - magyar munkást és szovjet harcost ábrázoló - kompozició lesz. a két bronzalakot kalló viktor szobrászművész mintázta, az architekturát skoda lajos épitőművész tervezte.

pesterzsébet lakossága is monumentális felszabadulási emlékművet avat április 4-én. az emlékmü teljes architekturája - jánossy györgy épitőművész alkotása - elkészült a hozzátartozó domborművön vilt tibor szobrászművész irányitásával most dolgoznak a kőfaragók.

kispesten már korábban méltó emléket állitottak a szovjet hősöknek a felszabaditó harcokban elesettek nevét azonban ezen nem örökitették meg. most az emlékműnöz hat kőtömböt épitenek, s ezekre magyar és orosz nyelven rávésik az elesett hősök nevét. az emlékművet zászlótartó árbócokkal is kiegészitik a tervezők: dávid károly épitőművész és tar istván szobrászművész.

a felszabadulás eszméjét kifejező, nagyméretü dombormü disziti majd a gellérthegyen most készülő jubileumi parkot is. a gellért-tér felöli hegyoldalon, a kagyló formáju parkrész felső peremén szembetünően illeszkedik majd a környezetbe a magas támfalba épitett terjedelmes dombormü. a nyolc méter széles, két méter magas, sokalaku alkotáson kiss istván szobrászművész a felszabadult főváros életének két évtizedét örökiti meg./mti/

-.-

bb 3. rhododendron a balatonmenti parkokban

vid ká/tr szb ká 1964. december 2.

érdekes, ritka diszcserje meghonositását kezdte meg a keszthelyi erdőgazdaság a balaton parton. a rhododendron nevü mediterrán eredetü disznövény sokszinü, kehely alaku virágaival a jövőben az üdülővidék disze lesz. az első töveket már elütették a balaton vidékén. /mti/

-.-

bb 4. angol gép a jókai bányában - magyar berendezés angliában

i sz/tné szb vg 1964. december 2.

eredményes kapcsolat jött létre az angol mining equipment dobson és a budapesti nikex külkereskedelmi vállalat között. a nikex ettől a cégtől szerezte be a középdunántuli szénbányászati tröszt részére a jókai bányában már üzembe is helyezett széngyatröszt részére a jókai bányában már üzembe is helyezett széngyalut. a gép, amely a fejtési front előrehaladását segiti és önjáró bányatámot is épit ki magának, az első ilyen berendezés hazánkban.

az angol cég azonban nemcsak mint exportőr, hanem mint importőr is jelentkezett a nikex-nél. érdeklődik a lévárdi-féle hidro-kotró iránt. egy berendezést már lekötött, s az a szándéka, hogy ezt a kiváló magyar exportcikket bevezeti az angol piacon. /mti/

-.-

bb 6. naponta 200 mázsa paprikát őrölnek kalocsán

vid ká/tr szb ká 1964. december 2.

kalocsa vidék leghiresebb terméke, a fűszerpaprika, jót fizetett az idén. a paprikaföldeken a hosszura nyult őszben a harmadszori termés is beérett, igy a tavalyinál 400 vagonnal többet, összesen 2 290 vagon nyersanyagot gyüjtöttek össze. a termés feldolgozása folyamatos: naponta 200 mázsa paprikát őrölnek meg. a termeltető vállalat és a termelőszövetkezetek között máris megkezdődött a jövő évi szerződéskötés. néhány nap alatt 3 000 hold fűszerpaprika termesztésére történt megállapodás. /mti/

-.-

bb 7. kigyógyitott iszákosokból meggyőződéses antialkoholisták - az igazolatlan hiányzások fele a bérfizetés utáni napon - alkoholellenes akciók a vasipari üzemekben

i sl/sk szb vg 1964. december 2.

a mértéktelen alkoholfogyasztás elleni küzdelem immár társadalmi méreteket öltött, s a szoros értelemben vett üzemi problémákon kivül az alkoholizmus ügyeivel is mind többet foglalkoznak a szakszervezetek. legutóbb a vasas szakszervezet borsod és csongrád megyei bizottsága, az ózdi kohászati üzemek, a zománcipari művek, a gödöllői gépgyár szakszervezeti bizottsága, sőt most a vasas szakszervezet elnöksége is napirendre tüzte az alkoholizmus felszámolásának kérdéseit. néhány nagyobb gyárban alkohol-szondát is beszereztek annak ellenőrzésére, hogy a dolgozók józan állapotban látnak-e munkához. a szuróprobák eredménye nem éppen a legbiztatóbb, ózdon például 855 ember közül 228-at nem találtak teljesen józan állapotban, s kénytelenek voltak őket hazaküldeni, hogy aludják ki magukat. többségük persze nem mértéktelenül fogyasztja az alkoholt, aki mégis azt teszi, azt elvonókurára küldik. egy év alatt az országban 16 000 alkoholistát vettek orvosi kezelésbe, s a kura befejezése után, érdekes módon közülük kerültek ki az antialkoholizmus legnatározottabb szószólói. borsod megyében a szeszfogyasztás tulzott szenvedélyétől megszabadult emberek többsége tevékenyen részt vesz az iszákosság elleni küzdelemben. sok esetben persze nincs kellő eredménye a felvilágositó szónak, ilyenkor a dolgozó beleegyezésével házastársának folyósitják a havi fizetést.

a szakszervezetnek az az álláspontja, hogy a gazdasági vezetőknek az eddiginél határozottabban fel kell lépniök dolgozóik tulzott alkoholfogyasztása ellen, s nem szabad eltürni, hogy fizetéses szabadsággal, csusztatással váltsák meg az italozás miatt elvesztett munkaidőt. a vasipari üzemekben nincs kimutatás arról, hogy a mértéktelen alkoholfogyasztás miatt, hány napot hiányoznak a dolgozók, az azonban bizonyos, hogy a hiányzások nagy része a bérfizetéseket követő napra esik, s rendszerint ezeken a napokon lendül föl a szeszforgalom is. ózdon például 2200 igazolatlan hiányzásból 1025 éppen a bérfizetést követő napra esett. a dunai vasműben általában 36-40-en ugyancsak közvetlenül a bérfizetés után vesznek ki utólag igazolt szabadságot. a szakszervezet a felvilágositó munka fokozásával igyekszik visszaszoritani az iszákosságot, ugyanakkor felkérte a belkereskedelmi minisztériumot, hogy a gyárak közvetlen környékén, különösen a nyári hónapokban több szesznélküli italt, gyümölcslét hozzon forgalomba.
/mti - somogyi lajos/

-.-

bb 5. adatgyüjtemény a budapesti partizánharcokról

i vt/hné szb zs 1964. december 2.

a magyar partizánszövetség országos központjában a napokban fejezték be annak a gyüjteménynek az összeállitását, amely a második világháboru alatti budapesti antifasiszta ellenállási és partizánharcokról nyujt tájékoztatást. a dokumentum felsorolja azokat az épületeket, objektumokat és egyéb helyeket, amelyekhez jelentősebb ellenállási és partizánharcok füződnek.

az összeállitás kidolgozásában volt partizánok, az antifasiszta ellenállási mozgalom ismert személyiségei vettek részt. a gyüjteményt egyebek között eljuttatták a magyar uttörők szövetségének budapesti elnökségéhez, hogy az örsök, rajok felhasználhassák a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából készülő különféle helytörténeti munkájukhoz.

hasonló jellegü összeállitás készül a második világháboru idején vidéken lezajlott ellenállási és partizánharcokról is. /mti/

-.-

bb 8. ötletes könyvterjesztés szolnok megye iskoláiban

vid j szb fm 1964. december 2.

ötletes módszert alkalmaznak az iskolai könyvterjesztésben a szolnok megyei földmüvesszövetkezetek. a gyermekek és a szülők számára több mint 20 000 példányban ismertetőket adtak ki a legnépszerübb ifjusági könyvekről, szépirodalmi alkotásokról, a tananyaghoz kapcsolódó müvekről. a tájékoztató alapján eddig mintegy 3 000 megrendelés érkezett a földmüvesszövetkezetekhez különféle irodalmi alkotásokra. /mti/

-.-

bb 9. termesztésbe vonják az idegmérget tartalmazó rovarporvirágot

vid ká/tr szb ká 1964. december 2.

a pyrethrum, népszerü nevén rovarporvirág a rovarokra ártalmas, tartós hatásu idegmérget tartalmaz. a ddt gyártásánál ugyanezt a hatóanyagot használják, de szintetikus uton állitják elő, s hatása csak rövid ideig tart. a balatonakali kisérleti telepen a különböző tipusu pyrethrum-fajtákból kiválasztják a legerősebb hatásuakat és kidolgozzák a termesztés technikáját. a tervek szerint már 1965. tavaszára több mint száz hold bevetésére elegendő magot adnak át, elsősorban a pápai járás termelőszövetkezeteinek. /mti/

-.-

bb 10. jövő év tavaszára készül el az engels téren az uj autóparkoló

i hbj/gg/m/vg 1964. december 2.

az engels tér 14 számu ház bontása befejeződött, egy-két héten belül elszállitják a hatalmas mennyiségü bontási anyagot, igy az óriási vastraverzeket is. a fővárosi tanács ezután a József attila utca-bajcsy zsilinszky ut - engels tér által határolt területen, a lebontott házak helyén autóparkolót és parkokat létesit.

erre azonban néhány hónapig várni kell. bár amint a törmeléket, a bontási anyagot elszállitják, a közmüépitők birtokukba veszik a területet. viz-, gáz-vezetéket fektetnek, csatornákat épitenek, az elektromos müvek pedig kábeleket fektet az uj árbóckandeláberek áramellátására. az autóparkoló betonozására azonban télen nem kerülhet sor, mert olyan nagy felületet, mint az autóparkoló helye, télen nagyon körülményes lenne betonozni. tavasszal azonban, a fagyveszély elmultával rögtön hozzálátnak, ugy hogy áprilisra teljes szépségében bontakozik ki a környék és remélhetőleg addig megoldják a József attila utca és bajcsy zsilinszki ut sarkán levő tüzfalaknak reklámfallal történő fedését is. /mti/

-..-

bb 12. 700.000 forint értékü könyv talált gazdára a baranyai falvakban

vid/j/m/ká 1964. december 2.

a baranyai falvakban eredménnyel zárultak az őszi könyvhetek: csupán a földmüvesszövetkezeti boltokban 700.000 forint értékü könyv talált gazdára. a könyvhetek idején tiz községben iró-olvasó találkozót rendeztek fővárosi irók részvételével. a megyei ,,mozgó müvelődési ház,, 50 kisebb községben rendezett könyvkiállitásokkal egybekötött irodalmi ismeretterjesztő előadásokat. az uttörők 42 községben inditották utjára a ,,becsületkosár akciót,,. a házról-házra továbbadott becsületkosarakból több tizezer forint értékü könyvet vásároltak. /mti/

-..-

8.14/-n -6-

910 Zrki
Pné

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

bb 11. mit mutat a ,,madárprognózis?,, - a vonulás elhuzódott, késnek a csonttollu madarak - ,,unottan,, vadásznak az ölyvek

i cs/gk/m/ká 1964. december 2.

az enyhére fordult időjárást tükrözik a madárvonulásban tapasztalható kisebb eltolódások. ,,normális,, időjárási viszonyok mellett ugyanis novemberben lezárul a madárvonulás, s december 6-ig a legkésőbbi északi vendégek, a csonttollu madarak is teljes számban megérkeznek. most a libavonulásban is már hetek óta érződik a megtorpanás: mintegy 25 százalékuk hiányzik még. a szokottnál kevesebb a varju, amely a szovjetunió európai tájairól szokott november végén érkezni nagy tömegekben, a csonttollu madaraknak pedig még az előörsei sem érték el közép-európát. viszont a viizimadarak közül szokatlanul nagy számban találhatók még bibicek, sőt pólingok is, a bogyóevők közül pedig a seregélyek, noha mindhárom faj zöme már októberben elvonult. a december első napjaiban szokásos ,,téli állapot,, helyett november közepi viszonyoknak felel meg a madárvilág jelenlegi összetétele. mivel az északi madárfajok legkésőbbi ,,hullámai,, közvetlenül a tél: az erősebb fagyok, vastag hóréteg elől szoktak délre huzódni a kárpát-medencén át, - és nálunk pihennek meg vagy telelnek át - a késésből, illetve a továbbvonulások elhuzódásából a megfigyeléseken alapuló ,,madárprognózis,, szerint az igazi tél későbbi érkezésére lehet számitanunk.

az ország több táján még mindig szép számmal tartózkodnak a nálunk költő vagy az észak-európai országokból nemrég érkezett egerésző ölyvek, sőt a szovjetunió tundrás vidékein, vagy a lappföldön fészkelő gatyás ölyvek is. a megfigyelők szerint az ölyvek most már ,,unottan,, vadászgatnak: sok a pocok, kevés az ölyv. egy-egy ölyv napi adagja ugyanis ,,csak,, 15-20 pocok. éppen az idei erős pocokinvázió miatt merül fel a kivánság: a biológiai növényvédelem érdekében az ölyveket, baglyokat és vércséket fokozott védelemben kellene részesiteni. /mti/

-..-

bb 14. a turkevei gépjavitó kiszeseinek példamutatása

vid/j/m/fm 1964. december 2.

a turkevei gépjavitó állomáson a közelmultban alakult meg az ipari tanulók kisz-szervezete. a fiatalok nagyszerü, példamutató kezdeményezéssel mutatkoztak be. tudomásukra jutott, hogy a vörös csillag termelőszövetkezetben dolgozik özvegy csatári imréné. férje néhány esztendővel ezelőtt a mezőn munka közben villámcsapás áldozata lett. a gyermektelen, idős asszony egészségi állapota is megromlott, ezért a kisz fiatalok ,,védnökséget vállaltak,, csatári néni felett. a termelőszövetkezet határában, valamint a háztáji területen csaknem két hold cukorrépa szedése várt az idős asszonyra. a kiszesek munkaidő után kimentek a földekre felszedték a répát, sőt egy részét be is szállitották. segitenek a házkörüli teendőkben./mti/

-..-

8.20/-n -7-

912 Zrki
Pné

bb 21. 100.000 mázsa dohánylevelet simitanak ki szabolcsban

vid/ká/tr/m 1964. december 2.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben jó munkaalkalmat nyujt az esős őszi és a hideg téli időben a dohánysimitás. korábban a füstölni valót előkészités nélkül szállitották a beváltó üzemekbe, mert a tsz-eknek nem volt megfelelő helyiségük. ezen a problémán segitett az idén állami beruházással épült ötvennégy dohánysimitó ház. ezekben a házakban több mint tizezer asszony és leány talál magának elfoglaltságot, akik a téli idényben kereken 100.000 mázsa dohánylevelet simitanak ki. /mti/

-..-

bb 22. százezer játékautó

vid/lk/m/ki 1964. december 2.

a fémlemezipari müvek győri gyártelepén százezerszámra készülnek az apró játékok, amelyekhez ujabban müanyagot is felhasználnak. az egyik legkeresettebb játékból, a lendkerekes helikopterből ebben a negyedévben a tervezettnél többet, összesen hatvanezret készitenek. a különféle kisautókból, amelyek részben rugósszerkezetüek, csaknem százezret adnak át a kereskedelemnek. nagyobb mennyiségben gyártanak különféle perselyeket is. /mti/

-..-

bb 23. uj ovodák a lakótelepeken - fejlesztik a szakrendszerü oktatást - tájékoztatás a müvelődésügyi jövő évi terveiről

i vt/gg/m/zs 1964. december 2.

a szakemberek összeállitották a müvelődésügy 1965. évi fejlesztési és beruházási tervjavaslatát. milyen feladatok megvalósitását tüzték ki célul a következő esztendőre? - erről tájékoztatták az illetékesek az mti munkatársát.

- terveink szerint a rendelkezésre álló anyagi eszközöket elsősorban a már megkezdett épitkezések, beruházások folytatására, illetőleg befejezésére összpontositjuk. takarékos gazdálkodással, anyagi eszközeink ésszerü felhasználásával el kivánjuk érni, hogy a tanintézetekben az eddiginél jobb anyagi, tárgyi feltételeket biztositsunk az oktató-nevelő munkához. az előirányzatokban figyelembe vettük azt a segitséget is, amit az oktatásügyi önkéntes munkásai évről-évre nyujtanak az iskolák felszerelésének kiegészitésénez, a tatarozási, felujitási munkálatok lebonyolitásához. a társadalmi megmozdulásokhoz bizonyos állami tamogatást is biztositunk.
/folyt.köv./

8.55/-n
10.30

bb 23. /uj ovodák ... 1. folyt./ m

- számitásaink szerint a jövő évben az óvodáskoru gyermekek száma tovább csökken. a felszabaduló óvodai helyek igénybevételével azt szeretnénk elérni, hogy a 3-6 éves gyermekeknek csaknem 50 százalékát helyezhessük el óvodában. uj óvodák elsősorban ott épülnek, ahol nagyobb lakásépitkezések vannak folyamatban. a mezőgazdasági vidékeken a kisgyermekes szülők gondjain továbbra is az idénynapköziotthon hálózat fenntartásával, fejlesztésével igyekszünk enyhiteni.

- az általános iskolai tantermek zöme szintén az uj lakótelepeken épül. az 1965. évi általános iskolai tervjavaslatban egyébként különös figyelmet forditunk a szakrendszerü oktatás fejlesztésére, a körzeti iskolák hálózatának bővitésére, néhány ujabb körzeti központ kialakitására. tervezzük az általános iskolai napközis csoportok számának növelését is - az igényeket azonban még nem tudjuk teljes egészében kielégiteni.

- a felsőoktatási intézmények jelentős részénél nagyösszegü beruházások vannak folyamatban. a főiskolák, egyetemek fejlesztésére rendelkezésre álló pénzt zömmel ezeknek az épitkezéseknek a folytatására, illetve befejezésére használjuk fel. elsősorban a kollégiumi ellátást kivánjuk javitani. ezenkivül jelentékeny összegeket forditunk a felsőfoku tanintézetek müszer-ellátottságának javitására, uj gépek, kisérleti eszközök, stb. beszerzésére. /mti/

-..-

bb 25. évi négyezer vagon kőszénnek megfelelő energia a szolnok megyei hőforrások vizében

vid/lk/m/ki 1964. december 2.

az alföldi olajkutatók az utóbbi években számos hőforrást tártak fel szolnok megyében. tudományos vizsgálattal megállapitották, hogy az évente felszinre törő termálviz energiakincse négyezer vagon kőszénnel egyenértékü. a helyi tanácsok és a termelőszövetkezetek több helyen már hasznositják az értékes természeti kincset. cserkeszőlőn, ahol a megye ásványi kincsekben leggazdagabb gyógyforrása található, strandfürdőt üzemeltetnek; ezenkivül a helyi termelőszövetkezet ezer négyzetméter, hollandi szekrényes melegházat füt. karcag-berekfürdőn a gyógyfürdő ellátásán kivül 1200 négyzetméteres hajtatóházat és csibenevelőt fütenek a melegvizzel. törökszentmiklóson a 64 fokos vizet adó hőforrással melegitik a városi kertészet hajtatóházát, palántanevelőit és ellátják melegvizzel a megye egyik legszebb fürdőjét. /mti/

-..-

9.00/-n
10.30

bb 13. öt megyén át, 26 város és község érintésével épitik meg a kardoskut-dunaujvárosi földgáz távvezetéket

i szf hné vm vg 1964. december 2.

szász ferenc, az mti munkatársa jelenti:

egy héten át, több mint 200 hatóság, igazgatási szerv, megyei, járási, városi községi tanács, állami gazdaság, termelőszövetkezet stb. képviselőinek részvételével tartották meg a kardoskut-dunaujváros között épitendő földgáz távvezeték közigazgatási bejárását. ezzel elkezdődött az országos földgázhálózat egyik legfontosabb és leghosszabb épitményének, a délalföldi földgázt a dunántulra szállitó gerincvezetéknek a megvalósitása.

az eljárás részvevői az országos kőolaj-és gázipari tröszt, valamint a kőolajvezeték vállalat szakembereinek kalauzolásával végigjárták a vezeték 180 kilométeres nyomvonalát és közölték észrevételeiket, kivánságaikat a beruházókkal. ezeknek összeegyeztetése után az illetékes hatóságok megadják az engedélyt, amelynek alapján a jövő év második negyedében megkezdődik a nyomvonalon az árokásás és a csövek lefektetése. a közigazgatási bejárás alkalmával az érdekelt városok, községek, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek közül több jelentette be, hogy szeretne a gerincvezetékből leágazást épittetni és ilyen módon részesülni a korszerü, olcsó tüzelőanyagból. a békés megyei kardoskut község földgázgyüjtő és elosztó állomásáról kiinduló vezeték csongrád, bács, pest és fejér megyén át 26 város, illetve község érintésével, orosháza, szentes, csongrád, kiskunfélegyháza, kecskemét, kunszentmiklós, dömsöd, adony, rácalmás vonalán jut el dunaujvárosba, közben keresztezi a tiszát, a kis-dunát és a nagy-dunát. elsősorban a dunai vasmünek, valamint dunaujváros lakóházainak szállitja majd a földgázt, de ellátja a felsorolt közbeeső városokat is, a községek közül pedig azokat, amelyeket az országos energiagazdálkodási hatóság az energiaellátási tervben erre kijelöl.

az olajterv rajzasztalain már készülnek a kardoskut-dunaujvárosi földgáz távvezeték tervei. az 1965. második negyedében kezdődő épitkezés 1966-ban fejeződik be.

később a vezetéket dunaujvárostól meghosszabbitják székesfehérvárig, majd kardoskuttól megtoldják kelet felé, békéscsabáig és gyuláig./mti/

- . -

9.05/-n
9.55 Pu

bb 15. az oltványtermesztéshez ,,gépcsaládot,, szerkeszt az ezermester tsz elnök

vid ká sk vm 1964. december 2.

a siklósi magyar-bolgár testvériség tsz-ben uj oltványkiemelő gépet próbáltak ki, amelyet a szövetkezet elnöke, roskó zsigmond szerkesztett. a traktorral vagy csörlővel vontatható gép egyszerre két sornyi szőlőoltványt emel ki a földből. egy müszak alatt hatnyolc holdon, sőt kedvező időjárási-és talajviszonyok esetén tiz holdon lehet kiszedni vele az oltványokat. az uj gép a siklósi oltványiskolában két nap alatt 1,250.000 vesszőt emelt ki. ehhez a munkánoz - kézi erővel - körülbelül 800 munkanapra lett volna szükség.

a roskó zsigmond által most szerkesztett gép csak egyik tagja az ,,oltvány-gépcsaládnak,,. tavasszal állitotta munkába az ugyancsak traktorral vagy csörlővel vontatható ültető gépét, amely egyszerre két oltványsor számára készit árkot: nyolc centiméter szélesen és 40 centiméter mélyen. az ezermester szövetkezeti elnök jelenleg az oltványkészités belső munkáihoz szükséges gépeken dolgozik./mti/

- . -

bb 16. külföldiek érdeklődése a balatoni campingek iránt

vid lk vm ki 1964. december 2.

a balatoni campingeket már fontos állomásként jelölik a világ idegenforgalmi térképén. a magyar tenger partjának táborai iránt már távolabbi világrészekből is érdeklődnek. nemrég amerikai szakemberek tartottak helyszini szemlét. több osztrák és nyugatnémet turistaszervezet levélben fordult a magyar idegenforgalmi szervekhez. a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalához az utóbbi napokban főleg angol érdeklődők levelei futnak be. az angol ifjusági táborozók egyik szervezete, amely a nyáron járt magyarországon először, bejelentette, hogy jövőre ujabb csoporttal látogat el a balatonhoz. jelentkezett jövő nyári balatoni turára a világ egyik legrégibb táborozó szervezete, nagy-britannia és észak-irország camping-klubja is./mti/

-.-

9.12/-n

9.55 Pu

bb 17. 80 régészeti lelőhelyet nyilvánitanak védetté borsodban

vid j vm fm 1964. december 2.

a miskolci herman ottó muzeum régészei elkészitették a védetté nyilvánitandó területek lajstromát. elsősorban azok a lelőhelyek kerültek a listára, amelyeknek eddig nem volt gazdájuk, de értékes történeti leleteket sejtenek ott a kutatók. védetté nyilvánitják többek között a miskolc-tapolcai leányvárt, a borsodi földvárat, a középkori romok közül a kurittyáni, valamint a telkibányai volt pálos kolostorokat, a szuhogy-csorbakői várat, ahol a középkorban a bebekek pénzhamisitó-műhelyt rendeztek be. ennek feltárt emlékeit a miskolci muzeumban őrzik. ugyancsak védettséget élvez majd a rendkivül gazdag leleteket rejtő ároktői dongóhalom és a tiszakeszi határban levő szódadomb is. 80 lelőhelyet nyilvánitanak ilymódon védetté./mti/

- . -

bb 18. pedagógiai képzettséget szereznek a mezőgazdasági szakoktatók

i ie vm ká 1964. december 2.

a mezőgazdasági szakiskolákban jelenleg mintegy 550 oktató dolgozik, s számuk, a szakmunkásképzés fejlesztésével arányosan 1970-ig megkétszereződik. a növekedés üteme eddig is igen gyors volt, ezért az oktatók egy része olyan mezőgazdasági szakemberek közül került ki, akik még nem rendelkeznek megfelelő pedagógiai képesitéssel. részükre most külön továbbképző tanfolyamokat szerveznek.

az első tanfolyam a közelmultban indult meg piliscsabán. itt 34 gépésztechnikus- szakoktató sajátitja el azokat a pedagógiai, didaktikai és módszertani ismereteket, amelyek birtokában eredményesebben tanithatják majd a leendő mezőgazdasági gépész-szakmunkásokat. az első, egy éves tanfolyamot számos további követi majd, hogy valamennyi mezőgazdasági szakma oktatói mielőbb megszerezzék a pedagógiai képesitést./mti/

- . -

bb 19. jövőre mintás farostlemez is készül mohácson

vid lk vm ki 1964. december 2.

a mohácsi farostlemezgyár világviszonylatban is első helyen álló, korszerű technikával dolgozó felületkezelő üzemmel bővül. a 96 millió forintos beruházás első része, a lakkszóró üzemrész már fél éve működik. az innen kikerülő szép sima, pasztellszinű lemezeket elsősorban a bútoripar dolgozza fel. az uj termék minősége a legjobb külföldi szines farostlemezzel is állja a versenyt. /folyt.köv./

Me

9.15/-n

10 Pu

/bb 19. jövőre.....1.folyt./vm

a gyáregység második része, a laminátos eljárásu üzemrész most készül. itt mintás felületet kap majd a nyersszinű farostlemez, amelyet főképpen hajók, vasuti kocsik belső burkolására használnak. a hetven méter hosszu csarnokban német szakemberek irányitásával megkezdték a nyugat-németországból importált gépek szerelését. felállitanak többek között egy tizenhatemeletes, forró vizzel működő, magasnyomásu présberendezést. szerelik a hőközpontot, amely a kazánházból érkező gőzt forróvizzé alakitja át és a présbe juttatja. a nagycsarnok tartozéka a raktár, ahová az iparvágányt is bevezetik, hogy a kényes árut zárt, fedett helyen rakhassák vagonokba. a gyártási technológia meghatározott hőmérsékletet kiván, ezért az egész csarnok szellőztetését, fütését és hütését automatikusan működő központi klimaszabályozó berendezéssel oldják meg.

a laminátos üzemben a tervek szerint 1965. első negyedében kezdik meg a termelési próbákat. az üzemrészben évente kétmillió négyzetméter farostlemez kap mintás felületet./mti/

- . -

bb 20. politechnikát oktató pedagógusok továbbképzése borsodban

vid j vm fm 1964. december 2.

borsod megye általános iskoláiban a politechnikai oktatás szinvonalának növelésére hasznos kezdeményezést valósitanak meg. az elmult évben társadalmi összefogással és a tanácsok segitségével négy járás hat községében, valamint két városában - többek között kazincbarcikán, sátoraljaujhelyen, mezőkövesden, sajószentpéteren és putnokon - kisérletképpen központi műhelyeket létesitettek. a jól berendezett és felszerelt műhelyekben meghatározott tematika alapján azoknak a pedagógusoknak az elméleti és gyakorlati továbbképzését segitik, akik az iskolákban a politechnikai órákat vezetik. a központi műhelyekben a nevelők gondos felkészülés után elkészítik azokat a mintadarabokat, amelyeknek kivitelezése a tanulók feladata lesz, majd közösen megbeszélik: hogyan vezethetik a legeredményesebben a politechnikai órákat. a kisérleti továbbképzés jól bevált és a központi műhelyekkel ellátott községekben jelentősen növekedett a gyakorlati oktatás szinvonala. ezért januártól a lakosság társadalmi segitségével és a tanács anyagi hozzájárulásával a megye valamennyi járásában és városában szerveznek ilyen műhelyeket./mti/

- . -

Me

9.20/-n

10 Pu

bb 27. az ezredik panellakás elemeit gyártják pécsett

vid tné vm szf 1964. december 2.

a pécsi panelgyárban ezekben a napokban gyártják az ezredik lakás elemeit. a mecsekaljai városban hat éves multra tekint vissza ez az épitkezési mód. a hires pécsi salakhegy tövében kezdetlegesen felszerelt kisérleti üzemben kezdték el a teljes szobafal nagyságu, kivül-belül előre levakolt, ablakkerettel ellátott panelok készitését, technológiájának kidolgozását. azóta a szép, emeletes panelházakból pécs legfiatalabb városrészében, ujmecsekalján - egész utcasorok nőttek. egy-egy 30 lakásos házat husz nap alatt szerelnek össze, csaknem 700 könnyübeton elemből. ezeknek az épületeknek a súlya 40 százalékkal kisebb, mint a téglából készülteké, a kivitelezés ideje pedig 4-5 hónappal rövidebb, mint a hagyományos épitkezésnél.

az ezredik panellakás elemeit még ebben az évben összeszerelik ujmecsekalján és a jövő év első felében adják át tulajdonosának.

a pécsi panelgyár 1965-től a tervezett teljes kapacitással dolgozik: évente 600 lakás részére szállit szobafalnagyságu elemeket. /mti/

- . -

bb 28. megjelent a new hungarian quarterly téli száma

k vm sr 1964. december 2.

a lép élén a nemrégiben elhunyt bóka László egyik utolsó irása, a türelmetlen ifjuság áll. boldizsár iván délamerikai utinaplója braziliában, uruguayban, chilében, mexikóban és peruban tett látogatásáról számol be, sőtér István tanulmánya a madách-centenárium alkalmából az ember tragédiája jelentőségét elemzi. köpeczi béla balzac emberi szinjátékáról irt tanulmányt. stephan spender, a nemrégiben magyarországon járt neves angol költő a harmincas évek angol irodalmi viszonyaira emlékezik cikkében. bognár józsef tanulmánya genfi világkereskedelmi konferencia kapcsán a békés egymásmellett-élés gazdasági távlatait fejtegeti. szalai sándor a szabadidő kutatásokból levonható szociológiai tanulságokat fejtegeti. hubay miklós marc chagallnál tett látogatásáról számol be, körner éva vajda lajos művészetét ismerteti az angol olvasóval szines reprodukciókkal illusztrált cikkében. joan rodker, angol ujságiró és televiziórendező magyar országi benyomásairól irt cikket. közli még a lap az 1944-ben elpusztult kiváló festő, ámos imre naplójának részletét is, sipkay barna mókus c. novelláját, norman dello joio amerikai komponista és zenetudós beszámolóját az amerikai zeneoktatásról, továbbá horváth zoltán vargyas lajos, faragó vilmos, hardi róbert, gábor István, erki edit, aczél ferenc cikkeit, valamint az amerikában élő kiváló magyar színész, beregi oszkár emlékezését vejére, pataky kálmánra./mti/

-.-

bb 24. nagyjelentőségü kezdeményezés pécsudvardon a háztáji szőlőtermelés korszerüsitésére

vid/ká/sk/m 1964. december 2.

mint szerte baranyában, sőt egész dél-dunántulon, pécsudvardon is állandó probléma a háztáji szőlők helyzete. a 168 szőlőparcella ugyanis szanaszét van a határban, jó részük beékelődött a szántóföldek közé, akadályozva a gépek munkáját. teljes egészében direkttermő szőlők ezek, ráadásul kiöregedtek, tehát a nagy munkaráforditás mellett is keveset teremnek.

az aranykalász tsz vezetőségének kezdeményezésére a tagok most társulást alakitottak abból a célból, hogy közös erővel felszámolják a jelenlegi háztáji szőlőket és helyükbe korszerüen müvelhető, nemes fajtáju szőlőt telepitsenek. a termelőszövetkezet szakemberei a legkedvezőbb fekvésü területet jelölték ki az uj szőlő számára, amelynek talaját most forgatják a gépek. tavasszal ültetik el az oltványokat, mégpedig három méter sortávolságra, tehát az ültetvényt géppel lenet majd müvelni. az egy tagban levő, zárt ültetvényből minden családnak pontosan 400 négyszögölnyi szőlőt mérnek ki. ez természetesen a tulajdonukba kerül, vagyis gyermekeik örökölhetik. a társulás tagjai négyszögölenként két forintot fizetnek be a közös alapra: talajforgatásra, oltványra, ültetésre és egyéb munkákra. a termelőszövetkezet a ,,kész,, szőlőt adja majd át a tagoknak, sőt később a gépi munkákat is elvégezteti - önköltségi áron. az uj háztáji szőlők termőrefordulásakor a régieket kivágják és területüket bekapcsolják a szántóföldi müvelésbe.

a pécsudvardi módszert a járási és a megyei tanács szakemberei más - hasonló gonddal küzdő - termelőszövetkezeteknek is javasolják. /mti/

-..-

bb 26. silefutó pálya készül a kőszegi hegy déli lejtőjén

vid/lk/m/szf 1964. december 2.

a kőszegi hegység déli lejtőjén készül nyugatdunántul első silefutó pályája. a 350 méter hosszu, 10-12 katasztrális holdnyi területről az erdőgazdaság munkásai már kivágták a fákat. a napokban robbantással eltávolitják a tuskókat is, majd a város üzemeinek dolgozói, jórészt társadalmi munkával rendezik a terepet.

a sportolók az idén birtokukba vehetik az ideális sipályát. jövőre öltözőt, melegedőt épitenek a területen. az uj létesitménytől a turista forgalom növekedését várják. /mti/

-..-

10 1/2
Pné

bb 31. január 1-én lép életbe a nehézipari vállalatok uj besorolása

i szf/hné/m/vg 1964. december 2.

a nehézipari miniszter a munkaügyi miniszter idevonatkozó rendelete alapján utasitást adott ki a tárcája felügyelete alá tartozó vállalatok uj besorolására. a nehéziparnak az elmult két évben végrehajtott átszervezése során több iparág vállalatait országos nagyvállalatban egyesitették, az addig önálló vállalatok pedig gyáregységek lettek. a miniszteri utasitás értelmében december 1-én megkezdték ezeknek uj besorolását az a,b,c,d,e jelü beosztás szerint, munkáslétszámuk nagysága és tevékenységük fontossága alapján. a bányászatban nem kerül sor uj vállalati besorolásra, mert a bányaüzemek nem minősülnek önálló vállalatoknak. ebben az iparágban a vállalati feladatot a trösztök látják el, középirányitó nagyvállalati szinten . az uj vállalati besorolási rend január 1-én lép életbe.

az uj besorolás alkalmával a miniszteri utasitás értelmében gondoskodnak arról, hogy azok a vezető beosztásu dolgozók, akik az előbbi magasabb kategóriáju vállalattól most alacsonyabb kategóriájuba kerülnek, anyagilag ne károsodjanak. az a vezető például, aki az egykori a-besorolásu vállalattól most b-kategóriáju vállalathoz, vagy gyáregységhez kerül, s ott a kategóriabeosztás szerint alacsonyabb javadalmazás járna neki, a két bér közötti különbözetet megkapja személyi pótlékként, a javadalmazása tehát nem változik. a fizikai dolgozók bérét az uj besorolás semmiképpen sem érinti. /mti/

-..-

bb 33. ujabb várromot találtak a balaton-felvidéken

vid/j/m/fm 1964. december 2.

a balaton és a bakony vidékén a régészek az idén három földvár sáncait találták meg, amelyek a török időkben elővéd-erőditményként szolgáltak a nagyobb várak mellett. nemrég az egyik kupalaku vulkánikus hegy csucsán, a nagyhegyes-tetőn évezredes vár romjaira bukkantak. a falak, - amelyek valószinüleg a frank végvárrendszer láncolatához tartoztak -, többnyire elpusztultak, csupán a földből kiálló csonkok, maradványok hivták fel magukra a figyelmet. /mti/

-..-

9.40/-n

10 30
Pne

bb 29. korszerü élelmiszerraktár épült vácott

vid gö lk vm szf 1964. december 2.

a váci füszért központból látják el a város és a környező négy járás mintegy 240.000 lakóját élelmiszerekkel, füszerfélékkel, édességekkel és konzerváruval. ezeket a cikkeket eddig a város 18 helyén, korszerütlen körülmények között tárolták. a vállalat nemrégen uj raktárépületet kapott. a tágas helyiségekben korszerü módszerekkel tárolják az élelmiszereket s gépesitették az anyagmozgatást. az országban elsőnek itt vezették be a szakmában a ciklusos kiszolgáló módszert, amelynek lényege, hogy az üzletek megrendeléseit a különféle árukat raktározó részlegek egyidőben állitják össze. igy a kiszállitás idejét a felére csökkentették./mti/

- . -

bb 30. tizenöt évi tenyésztői munka eredménye: az uj magyar nagytestü fehér hussertés

vid ká sk vm 1964. december 2.

a zalaszentgróti állami gazdaság pakodi telepén 1949-ben holland angol, dán, ukrán és svéd sertésfajtákkal tenyésztési kisérletet kezdtek azzal a céllal, hogy jó takarmányértékesitő, jó hustermelő, kevésbé zsirosodó sertésfajtát állitsanak elő. a 15 esztendős kisérletsorozat eredményre vezetett: sikerült kitenyészteni azt a sertésfajtát, amely a hazai viszonyoknak leginkább megfelel és minden eddigi tenyésztett fajtánál jobb tulajdonságokkal rendelkezik.

az uj magyar nagytestü fehér hussertés hosszura nyult, szapora fajta, gyorsan növekszik és jó takarmányértékesitő. sok jó-tulajdonsága mellett egyetlen hibája, hogy belterjes tartást, illetve gondozást igényel. az uj sertés törzshossza 115-130 centiméter és 175-180 nap, vagyis hat hónap alatt éri el a 90 kilós vágósulyt. sonkasulya az összsuly 28,7 százaléka. szaporasága is feltünő. kocánként évente kétszeri elléssel 17-19 malacot fial. a malacokat 45-55 napos korban választják le.

a zalaszentgróti állami gazdaság jelenleg 650 kocával, s 40 törzskannal rendelkezik, s ebben az évben 9.200 malacot várnak. az uj sertésfajta szaporulatának egyrészét a társgazdaságoknak adják át, tenyészkanokat pedig az ország minden részébe szállitanak. igy a nagytestü magyar hussertés a jövő évben már köztenyésztésre kerül./mti/

- . -

10.50/-n

bb 32. fontos utasitás a mezőgazdasági gépalkatrész-hiány enyhitésére - a falujitásra alkalmas alkatrészek csak cseredarab ellenében vásárolhatók

i kz/m/ká 1964. december 2.

mezőgazdasági üzemeinknek évek óta sok problémát okoznak az alkatrész-ellátási zavarok. e bonyolult kérdés egyik részét rendezi a földmüvelésügyi miniszternek az a napokban kiadott utasitása, amely egyes mezőgazdasági gépalkatrészek és szerkezeti egységek vásárlását cseredarab beszolgáltatásához kötötte. a cseredarab-beszolgáltatási kötezettség azokra az alkatrészekre és szerkezeti egységekre vonatkozik, amelyek a tapasztalat szerint általában még felujithatók. az utasitás végső soron tehát megteremti az értékes és nehezen beszerezhető alkatrészek és szerkezeti egységek szervezett felujitását, lehetővé teszi az alkatrész-készletek célszerübb felhasználását, s ezzel együtt az ellátási zavarok enyhitését.

a miniszteri utasitás 1964. december 1-én lépett életbe. az illetékes kereskedelmi szervek ettől kezdve csak komplett és letisztitott cseredarab ellenében szolgáltathatnak ki többek között motor- forgattyutengelyeket, motorblokkokat, sebességváltóházakat, hengerfejeket, hengerperselyeket, dugattyukat, dugattyucsapszegeket, viz- és olajhütőket. a szerkezeti egységek közül többek között az öninditók, a feszültségszabályozók, a diesel-porlasztók, hidraulikus vezérlőszerkezetek, a diesel-adagoló- és tápszivattyuk, valamint a diesel-fordulatszámszabályozók kiszolgálását kötötték a cseredarab beszolgáltatási kötelezettséghez. felhatalmazta a miniszteri utasitás a mezőgazdasági ellátó trösztöt arra is, hogy amennyiben szükséges, bármilyen alkatrész vásárlását hasonló feltételekhez kötheti. a változást természetesen előre be kell jelentenie. kimondja az utasitás azt is, hogy a kijelölt üzem minden arra alkalmas alkatrészt köteles felujitani. a felujitott alkatrészek forgalmazásával és árával kapcsolatos problémákat egy a közeljövőben megjelnő ujabb utasitás szabályozza. /mti/

-..-

10.53/-n

11.20 P

bb 34. átadta megbizólevelét az afgán királyság első magyarországi nagykövete

t bc/tné vm 1964. december 2.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta ghulam yahya tarzi rendkivüli és meghatalmazott nagykövetet, az afgán királyság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbizólevelét.

a megbizólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr.mináiyfi ernő, az elnöki tanács tagja, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, kovács imre vezérőrnagy, és gergely miklós a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

ghulam yahya tarzi nagykövet megbizólevele átadásakor beszédet mondott. többek között hangsulyozta:

- a két állam jószándéku törekvéseinek és az országaink közötti kapcsolatok erősitésének eredményeképpen követségeinket nagykövetségi szintre emeltük. a jelen megbizólevéllel őfelsége, afganisztán királya, engem nevezett ki első rendkivüli és meghatalmazott nagykövetéül excellenciád mellé.

-e megtisztelő alkalmat felhasználva kötelességemnek tartom, hogy átadjam önnek őfelsége, afganisztán királyának a magyar nép haladására és boldogulására, valamint excellenciád és a magyar kormány tiszteletreméltó tagjainak sikerére irányuló jókivánságait.

- afganisztán minden országgal a legőszintébb és legbarátibb kapcsolatok erősitését óhajtja, tiszteletben tartja más nemzetek szabadságát és függetlenségét.

-őszintén remélem, hogy excellenciád és a magyar kormány tiszteletreméltó tagjainak támogatásával és jóakaratával minden eddiginél jobban lesz szerencsém szolgálni azoknak a kapcsolatoknak fejlesztését és előbbrevitelét, amelyek oly szerencsésen fennállnak kormányaink, valamint az afgán és a magyar nép között.

dobi István a nagykövet beszédére adott válaszában többek között a következőket mondotta: -a magyar kormány és a magyar nép nagyra értékeli az afgán kormány politikáját, amellyel a világbéke fenntartását és a békés egymásmellett élés elvének nemes céljait támogatja.

hogy megelégedéssel hallottam nagykövet ur szavait.

- nagykövet ur, köszönetet mondok azokért a szivélyes jókivánságokért, amelyeket ön őfelsége, afganisztán királya nevében kifejezésre juttatott.

/folyt.köv./

11.42/-n

12 P

/bb 34. átadta....1.folyt./vm

- az elnöki tanács, a magyar nép és a magam nevében sok sikert kivánok őfelsége, afganisztán királyának és az afgán népnek szép hazája felvirágoztatására kifejtett munkájához.

- biztosithatom nagykövet ur, hogy felelősségteljes küldetésében mindenkor számithat a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és a magyar forradalmi-munkás paraszt kormány legmesszebbmenő támogatására.

a megbizólevél átadása után az elnöki tanács elnöke szivélyesen elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

ghulam yahya tarzi nagykövet megbizólevelének átadása után a hősök-terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

. - .

11.52/-n -20-

12.20

bb 35. tul jól sikerült a divatcsarnok premierje - a tervezett forgalom több mint háromszorosa az első napon

k kf/kf/m/vg 1964. december 2.

kedden délelőtt megnyilt a divatcsarnok, bejárati ajtóit mégis szinte egész nap zárva tartották. az uj áruházat annyian rohamozták meg, mintha az egész főváros ott és az első napon akart volna vásárolni. talán tul jól is sikerült a divatcsarnok premierje.

a nyitást követő percekben az áruházat elárasztotta a közönség, a tágas eladóterekben szinte mozdulni sem lehetett, a lépcsőkön megbénult a forgalom a zsufoltságtól. ezért tartották zárva a bejárati ajtókat, s csak akkor engedtek be ujabb vevőket amikor az osztályok valamelyest ismét fogadóképesek lettek, a vásárlók egy része a hátsó kijáraton távozott. a vevő-tartalék kimerithetetlen volt egészen a záróráig.

a közönség ezuttal nemcsak az uj áruházra volt kiváncsi, hanem vásárolt is. mintha a divatcsarnok nyitása adta volna meg a jelet a karácsonyi csucsforgalom kezdetére. az áruházat napi 700 000 forintos forgalomra tervezték, s ennél valamivel többet vártak az első nap azonban ennek több mint háromszorosát bonyolitották le, két és félmillió forint bevétellel zártak. valamennyi osztály keresett volt, a legnagyobb sikert azonban a női holmik aratták. harisnya, fehérnemü, felsőruházat, kalap, kesztyü, cipő, kötöttáru tette ki a forgalom nagyrészét. a női- és lányka konfekció osztály egyedül akkor forgalmat bonyolitott le, mint amekkorát az egész áruházra méreteztek. a cipőosztályok szintén 700 000 forint körüli bevételt könyveltek el. többezer női cipőt, hócipőt adtak el. még a mindenütt kapható olcsó női pamut pulóver is kelendőbb volt, mint más üzletekben. nem szólva arról, hogy az áruház mohairsál és harisnya-nadrág készlete egy szálig elfogyott.

szerdán a nyitást követő órákban ugyancsak megtelt az áruház, de már nyugodtabb, megfontoltabb vásárlókkal. olyanokkal, akik már tudják, mit szeretnének vásárolni. /mti/

-..-

12.40/-n - -21-

13.

jb 36. megérkezett a szakemberek első csoportja az egyesült izzó nagykanizsai telepére

vid lk vm ki 1964. december 2.

a vidéki ipartelepités megvalósitásaként épül fel nagykanizsán az egyesült izzó uj, korszerü gyáregysége. a gyáregység első épületeit még ebben a hónapban, illetve a jövő év elején átadják rendeltetésüknek és a jövő év első felében megkezdődik a termelő munka. az épülő gyártelep müszaki gárdája és egy nagyobb szakmunkáscsoport - valamennyien nagykanizsaiak - a fővárosban ismerkedik a fénycsövek és az izzólámpák gyártástechnológiájával. ezek egy csoportja a napokban visszaérkezett nagykanizsára és az épülő gyártelepen megkezdték a termelőmunka előkészitését./mti/

-.-

bb 37. megválasztották az ifju kommunisták 670 kongresszusi küldöttét - hétszáznyolcvanezer résztvevő az alapszervezeti kisztaggyüléseken

i di/hmé/m/zs 1964. december 2.

a kisz megyei küldöttértekezleteivel befejeződött az ifjusági szövetség decemberi kongresszusát előkészitő több mint kéthónapos eseménysorozat. októberben és novemberben ujjáválasztották az ifjusági szövetség több mint 21.000 alapszervezetének 120.000 vezetőjét, és a kisz járási, városi és budapest kerületi, valamint budapesti és megyei bizottságát. valamennyi fórumon sokoldalu véleménycsere zajlott az elmult négy év munkájáról, s a következő hónapok feladatairól. az alapszervezeti taggyüléseken mintegy 780.000 fiatal vett részt, s közülük 80.000-en kértek szót. a véleménycserében elhangzott észrevételek és javaslatok felölték életünk ugyszólván valamennyi területét.

a küldöttértekezleteken megválasztották az ifju kommunisták 670 kongresszusi küldöttét. a legnépesebb, több mint 170 tagu csoport, a budapesti fiatalok megbizólevelével vesz majd részt a december 11-én összeülő tanácskozáson. a kongresszusi küldöttek mindenütt a legkiválóbb ifju szakemberek, középiskolások és egyetemisták, valamint falusi fiatalok közül kerültek ki. a kisz-szervezetek a legtöbb helyen ünnepélyesen bucsuztatják majd küldötteiket.

a megujhodott alapszervezeti vezetőségek és városi, járási, kerületi, illetve megyei bizottságok már munkához kezdtek. összegezik a taggyüléseken, illetve küldöttértekezleteken elhangzott észrevételeket, inditványokat és összeállitják uj munkaprogramjukat. az üzemekben dolgozó kiszisták ezzel egyidejüleg sok-helyütt kongresszusi müszakot tartanak./mti/

-..-

13.24/-n

bb 40. időjárásjelentés

hmé/m 1964. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szerdán délben 12 órakor:

párás idő

a hideg levegő szétterjedése európa területén befejezettnek tekinthető. kelet-európában a fekete-tenger felől északról áramló enyhe levegő okoz melegedést. a melegebb levegő első hullama már tuljutott moszkván és hatására ma éjjel ott plusz 3 fokra emelkedett a hőmérséklet. az enyhe levegő térfoglalásával előállott hőmérsékleti ellentét élességére jellemző, hogy alig 200 kilométerrel északabbra még minusz 10 fok körüli hőmérsékletet mértek.

hazánkban tegnap tulnyomóan felhős volt az idő, a dunától keletre fekvő országrészben sok helyen esett az eső. a csapadék mennyisége a duna-tisza közén és az észak - északkeleti hegyvidéken 2-7, a tiszántulon 8-15 mm között, kisvárdán pedig 19 mm volt. a hőmérséklet a dunántulon 4-7, az ország többi részén 6-9 fokig emelkedett. ma hajnalban északkeleten plusz 1 - plusz 3, az ország többi részén minusz 2 - plusz 1 fokig süllyedt. a dunántul északi felében 1-3 óráig sütött a nap. ma délelőtt változóan felhős, párás volt az idő, eső nem esett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 4.7 fok volt, 1.5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

budapesten szerdán délben 12 órakor a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 759 mm, mérsékelten emelkedő irányzatu.

várható időjárás csütörtökön estig: változóan felhős idő, szórványosan előforduló esővel, havas esővel, a hegyeken hózáporral. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 3-7 fok között.

a duna vizállása budapestnél szerdán reggel: 373 centiméter. /mti/

-..-

13.38/-n

14.05

bb 38. jogtalan fakitermelésért öt hónapra ítéltek egy tsz-csoportvezetőt

i cs/sk/m 1964. december 2.

az ország erdőállományának védelme fontos népgazdasági érdek, s ennek az elvnek - mint a lenti járásbíróság egyik legutóbbi ítélete mutatja - a törvény szigorával is érvényt szereznek.

a ramocsai termelőszövetkezet a lenti járási tanács mezőgazdasági osztályától 30 köbméter fa kitermelésére kapott engedélyt, de gergulecz jenő csoportvezető 80 köbméternyi fát vagatott ki a termelőszövetkezet erdejéből. a lenti járásbíróság bünösnek találta a csoportvezetőt, s jogtalan fakitermelésért öt hónapi szabadságvesztésre ítélte. a büntetést - gergulecz jenő büntetlen előéletére való tekintettel - 3 évi próbaidőre felfüggesztették. az ítélet jogerős. /mti/

-..-

bb 39. 65.000 karácsonyfa a börzsönyből

vid/gö/tr/m 1964. december 2.

a börzsönyi erdőgazdaság 50 hektáros karácsonyfa telepén megkezdődött a kitermelés és szerdán utnak inditották az első szállitmányt a fővárosba. budapesten kivül szolnok megyébe és a környező járásokba is küldenek karácsonyfát. az erdőgazdaság az idei ünnepekre 65.000 fát ad át a kereskedelemnek. /mti/

-..-

bb 41. jobban összehangolják a budapesti beruházásokat - megkezdte munkáját a koordináló bizottság

t nbj/tné/m/vg 1964. december 2.

szerdán kőmüves István, a fővárosi tanács tervosztályának vezetője sajtótájékoztatón bejelentette, hogy megkezdte munkáját a budapesti koordináló bizottság. ez a bizottság az eddiginél jobban összehangolja a budapesti üzemek és intézmények beruházásait, gondoskodik arról, hogy egy-egy városnegyedben az épitkezésnél együttes erővel oldják meg a közmü, - utépitési, és egyéb, ugynevezett járulékos épitési feladatokat.

[redacted]

13.50/-n
/folyt.köv./

14.00 Cs

/bb 41. jobban.....1.folyt./vm

sok példa igazolja, hogy erre nagy szükség van. a tizenötödik kerületben például különböző beruházásokra került sor és mindegyik ipari beruházó külön-külön akart deritőt, illetve szikkasztót épiteni. a koordinációs tárgyalások során kiderült, hogy helyesebb a külön-külön tervezett deritők épitési költségéből a csatornahálózatot kiépiteni. ez nemcsak a nyolc üzem érdeke, hanem a környéké is. az 1.számu aköv, a harmadik kerületi zaj utcai telepén például konyhát kivánt létesiteni. a kooperációs tárgyalások során kiderült, hogy ez a beruházás felesleges, mert a közelben az ém.telepén müködik egy olyan üzemi konyha, amelynek kapacitása nincs eléggé kihasználva.

ennek a koordinálásnak nemcsak az a célja, hogy szervezettebben és olcsóbban oldja meg a közmü-, ut, stb. beruházásokat, hanem a többi között a rendelkezésre álló épitési terület jobb kihasználása is. az idén április 1-től október 20-ig intézmények és üzemek 11 területfoglalási engedélyt kértek épitkezésre az amugyis zsufolt ötödik kerületben, ebből hatot irodaház épitésére. a koordináló bizottság vizsgálja, hogyan lehetne az ötödik kerületben olyan magas épületeket épiteni irodaház céljaira, amelyekben több intézmény találhat otthont. hasonlóképpen elemzi, hogy az egymáshoz közel lévő üzemek és intézmények részére hogyan lehetne közös munkásszállást, raktárt, müvelődési otthont, stb.-t épiteni.

a koordinálásnak nagy anyagi haszna lehet. budapesten az évi beruházás körülbelül 11-13 milliárd forint, ennek mintegy 30 százaléka - 3.6-3.8 milliárd forint épitésjellegü. ha koordinálással a költségeknek csak néhány százalékát lehet megtakarítani az is milliókat jelent.

a továbbiakban kőmüves István osztályvezető kifejtette, hogy megvan a szervezeti lehetősége a koordinálásnak. minden üzem, intézmény a beruházásához előzetes terület-felhasználási engedélyt kötelés kérni. ezeket összegezik. ennek alapján a koordináló bizottság javasolhatja, hogy az egymáshoz közel lévő beruházásoknál a feladatok megoldását hogyan hangolják össze. javasolhatja, hogy a járulékos beruházási keretből együttesen épitsenek utat, csatornát, munkásszállást, müvelődési otthont, üzemi konyhát stb. a bizottság, amelynek elnöke a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és tagjai a beruházási bank, a fővárosi tanács tervosztályának, a fővárosi tanács városrendezési osztályának képviselője, a tanácskozásba bevonja a fővárosi tanács közmü- és szolgáltatási igazgatóság, a közlekedési igazgatóság és az érdekelt beruházás képviselőjét.

a fővárosi tanács eddig is tett megjegyzést, hogy egy-egy létesitményt a fővárosnak ne a beruházó által megjelölt pontjára, hanem helyette más városnegyedben épitsék fel.
/folyt.köv./

14.25/-n

14.00 Cs

a bizottságnak módja lesz arra is, hogy ellenezze egyik, vagy másik üzem telepitését és részleteiben is meghatározza az üzemtelepités és egyéb más beruházás épitési módját. gyakorlatilag tehát a fővárosi tanács méginkább gazdájává lesz budapestnek. a bizottság egyhangulag hozza döntését. s ha nem jön létre megegyezés, az országos tervhivatal dönt. a végleges épitési engedély kiadásakor a fővárosi tanács figyelembe veszi, hogy a beruházó beépitette a tervébe a koordináló bizottság javaslatait.

a bizottság mér megkezdte munkáját, s különösen hasznos feladatokat oldhat meg a harmadik ötéves terv budapesti beruházásainak egybehangolásánál./mti/

- . -

bb 42. a mezőgazdasági szakmunkások helyzete a népfront szaktudással a több termésért bizottsága előtt

t di tr vm zs 1964. december 2.

a mezőgazdasági szakmunkások helyzetével foglalkozott szerdai ülésén a népfront szaktudással a több termésért bizottsága. a hazafias népfront országos tanácsának székházában megrendezett tanácskozáson résztvett szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is. bencsik istvánnak, a bizottság elnökének bevezetője után dr.p.szabó gyula, a szabolcs-szatmár megyei és dr.tompa béla, a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese tartott tájékoztatót. majd sokoldalu véleménycsere következett, amelyben a testület tagjai értékelték a jelenlegi helyzetet s számos javaslatot fogadtak el a soronkövetkező feladatok megoldására.

a bizottság elégedetten nyugtázta, hogy a néhány éves képzés eredményeként eddig már több mint 66.000 termelőszövetkezeti tag és állami gazdasági dolgozó szerzett szakmunkás-bizonyitványt. körülbelül ugyanennyien tanulnak az ország 29 megyei szakmunkásképző és tiz központi gépészképző iskolájában, valamint a kihelyezett osztályokban és az üzemi körzeti, illetve bentlakásos tanfolyamokon. az is örvendetes - hangzott egyebek között a testület állásfoglalása - hogy amig 1961-ben mindössze 3.633 fiatal vett részt a mezőgazdasági szakmunkásképzésben, addig az idén már több mint 13.000-en tanulnak a különböző oktatási formákban.

/folyt.köv./

a bizottság ugyanakkor rámutatott: sokat levon az eredmények értékéből, hogy a végzett hallgatóknak körülbelül 25 százaléka nem a képzettségének megfelelő munkakörben dolgozik. jó néhány állami gazdaság és termelőszövetkezet vezetői nem ismerték még fel, hogy vétenek a közösség ellen, ha nem kamatoztatják kellőképpen az ujdonsült mezőgazdasági szakmunkások ismereteit. a visszásságok számos községben elveszik a termelőszövetkezeti tagok és állami gazdasági dolgozók kedvét, hogy vállalják a tanulással járó fáradalmakat. ezért - javasolták a felszólalók - a társadalmi és állami szervek összefogásával mielőbb el kell érni, hogy mindenütt jobban gazdálkodjanak a mezőgazdasági szakmunkásokkal. felhivták az illetékesek figyelmét a feladat megoldását jól szolgáló helyi kezdeményezésekre. igy például a kapuvári járásban 5-15 százalékkal magasabb munkaegységet kapnak a képzettségüknek megfelelő területen dolgozó mezőgazdasági szakmunkások.

helyeselte a bizottság, hogy az illetékes fórumokon rendelkezések készülnek a szakmunkás-képzettséget igénylő munkakörök meghatározására, s egységes, ösztönző, bérezési formák kialakitására. inditványozta: az ország minden részében előzetes felmérés alapján készitsenek távlati terveket a mezőgazdasági szakmunkásképzés fejlesztésére és szervezzék meg a már vizsgát tett tsz-tagok és állami gazdasági dolgozók továbbképzését. ezt a feladatot elsősorban a mezőgazdasági üzemi szakkörök utján oldhatják meg sikerrel a falvakban - hangsulyozták a testület tagjai.

a bizottság ülése bencsik István zárszavával ért véget./mti/

- . -

bb 43. modern, távtárcsás telefonközpontot kapott két veszprém megyei község

vid tk vm ki 1964. december 2.

veszprém megyében a távbeszélő hálózat fejlesztésének egyik jelentős állomása volt a veszprém és pápa között megvalósitott közvetlen távtárcsázás. ezt követte most ujabb két község, litér és hajmáskér gépi kapcsolásu távbeszélő központjának felszerelése. veszprém és litér között kedden létesitettek első izben telefonösszeköttetést távtárcsázással. befejezéshez közeledik a hajmáskér-veszprém közötti gépi kapcsolásu távbeszélő összeköttetés megteremtése is./mti/

- . -

bb 44. teljesitette évi exporttervét a miskolci december 4. drótmüvek

vid lk vm ki 1964. december 2.

a miskolci december 4. drótmüvek, amely nevében a város felszabadulásának dátumát viseli, hagyományaihoz hiven az idén is elis merésre méltó eredménnyel köszönti a történelmi jelentőségü - immár huszadik - évfordulót. a gyár dolgozói sikeresen megbirkózva a nehézségekkel, határidő előtt csaknem egy hónappal eleget tettek évi exportkötelezettségüknek. az év végéig, a rendelők kivánságának megfelelően, az évi terven felül mintegy kétmillió-két és félmillió forint értékü halászkötelet, illetve villamos távvezetékhez szükséges kábelt szállitanak a külkereskedelem utján pakisztánnak és a koreai népi demokratikus köztársaságnak.

a gyár termékei a másfél évtizede megkezdett exporttevékenység óta évről-évre mind több országba jutnak el. ma már mintegy 25 szocialista és tőkés ország, köztük argentina, brazilia, india, törökország, svédország, a német szövetségi köztársaság várja a gyár jól bevált gyártmányait. a termékek minőségére, piacképességére jellemző, hogy tizenöt év alatt egyetlen esetben sem merült fel ellenük kifogás./mti/

- . -

bb 45. német mérnökök irányitásával megkezdték a tiszai vegyikombinát karbamid üzemének szerelését

vid lk vm ki 1964. december 2.

a tiszai vegyikombinát uj üzemrésze a karbamid gyár lesz. ebben cseppfolyós ammóniából és a már működő műtrágyagyár jelenleg levegőbe szálló szénsavából bonyolult vegyi folyamatok során évente tizezer tonna karbamidot készitenek. a karbamid 46 százalék nitrogént tartalmaz, s igy nemcsak műtrágyának, hanem az állattenyésztésben mint takarmány tápanyag is felhasználható. az uj üzem épitészetileg elkészült és az elmult napokban megkezdték benne a gépek és berendezések szerelését. először a német demokratikus köztársaságból vásárolt nagyteljesitményü szénsav-kompresszorokat helyezik el német szakértők irányitásával. ezután kerül sor a szovjet gyártmányu gépek, többek között az ammónia- szivattyuk, a 150-200 atmoszféra nyomással működő reaktorok, desztilláló és bepárló készülékek felszerelésére. az uj gyár szerelői - nagyobbrészt ifjumunkások - arra törekednek, hogy a jövő év második felében megkezdhessék a termelési próbákat./mti/

- . -

15.20/a

bb 46. a szőrmekonfekció ipar export modelljeinek bemutatója

t sz/tné vm ki 1964. december 2.

a bőripari tudományos egyesület közreműködésével szerdán a technika házában rendezte meg a pannónia szőrmekikészitő és szőrmekonfekció vállalat, valamint a pécsi kesztyügyár a jövő évre tervezett export kollekció bemutatóját. a mintadarabokat megtekintette nagy józsefné könnyüipari miniszter is.

száznegyven bundát és egyéb szőrmekészitményt láthattak a meghivott szakemberek. a szőrmekonfekció gyárak sokféle hazai és külföldi prémet dolgoztak fel, köztük a legnagyobb arányban egyszinü és filmnyomott mintás panofix-et. a mintázat a leopárdot,az ocelotot, a bachia-macskát, a gepárdot, a zebrát, a tigrist és a jaguárt utánozza. az egyszinü panofix is sok uj szinárnyalatban készül.

a bemutatott mintadarabokat az üzemek átadják az exportáló tannimpex külkereskedelmi vállalatnak, hogy vevői ebből választhassák ki azokat, amelyeket jövő évi szállitásra megrendelnek. a magyar szőrmekonfekció-ipar készitményei ugyanis nemcsak a belföldi vásárlók körében, hanem külföldön is keresettek. az ipar termelése azonban egyelőre nem tud lépést tartani az igényekkel, ezért fordul elő, hogy különösen ilyenkor, a tél közeledtével üzleteinkben hiánycikk a bunda./mti/

- . -

bb 48. szerdán befejezték az erzsébet-híd pályája alatt a posta kábelcsatornájának szerelését

t hbj/lk vm ki 1964. december 2.

az erzsébet-híd pályája alá kerül a posta, az elektromos müvek és a fővárosi villamos vasut kábelcsatornája, később pedig nagyátmérőjü viz-és gázvezeték.

a ganz-mávag dolgozói a postai kábelcsatornát a két parti nyilás alatt még a hidavatás előtt összeszerelték, a mederpálya alatt november 23-án láttak hozzá ehhez a munkához. az 1030 milliméter átmérőjü kábelcsatornát 3-3 méteres csődarabokból alakitják ki a mederpálya alatt. a csődarabokat kézi csörlővel emelték a magasba s kengyellel rögzitették a pálya alatt a vasszerkezethez.

a szerelést szerdán befejezték. csütörtökön megkezdik a fővárosi villamos vasut kábelcsatornájának kialakitását, amely körülbelül két hetet vesz igénybe, azt követően az elektromos müvek kábelcsatornájának szerelésére kerül sor.

a nagy átmérőjü viz-és gázvezetékeket jövő évben szerelik fel. /mti/

-.-

15.30/a

bb 49. a mahart közli,

k hbj/ vm ki 1964. december 2.

hogy a budapest-mohács közötti személyhajójáratot megszünteti. a hajó mohácsról budaoestre december 3-án, mig budapestről mohácsra december 5-én közlekedik utoljára.

ráckeve-dömsöd - tass között a hajójárat december 6-án közlekedik utoljára./mti/

- . -

bb 47. aláirták a magyar-francia kulturális, tudományos és müszaki együttmüködés két éves programját

t áe sk vm fm 1964. december 2.

a magyar-francia kulturális, tudományos és müszaki vegyesbizottság november 30-án és december 1-én budapesten tartotta negyedik ülésszakát.

a magyar küldöttséget dr.rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, a francia küldöttséget jean basdevant meghatalmazott miniszter, a francia külügyminisztérium kulturális és müszaki főigazgatója vezette.

a szivélyes légkörben lefolyt tárgyalások során a felek megelégedéssel vették tudomásul a két ország kulturális és tudományos kapcsolatainak fejlődését 1964-ben. a két küldöttség széleskörü eszmecserét folytatott a kapcsolatok további bővitésének lehetőségeiről és két éves programot dolgozott ki az 1965-1966 évre. a program bővebb együttmüködést irányoz elő a kulturális és a tudományos élet számos ágában, különösen a müszaki kapcsolatok területén.

a megállapodást szerdán irták alá a kulturális kapcsolatok intézetében. az ünnepségen megjelent a külügyminisztérium, a müvelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több képviselője, a tudományos és a kulturális élet több vezető személyisége. ott volt az aláirásnál pierre francfort, a francia köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

-.-

bb 51. külföldi jutalomutazás a legügyesebb képeslapgyüjtőnek

vid j vm fm 1964. december 2.

a dorogi ,,ki mit gyüjt?,, klub ez év tavaszán képeslap-stafétát inditott ,,ismerd meg hazádat!,, cimmel. a részvevőknek budapestet és az összes megyei és járási székhelyet ábrázoló, ezeken a helyeken feladott és a gyüjtő nevére cimzett, összesen 150 képeslapot kellett dorogra továbbitaniok.

/folyt.köv./
15.40/a

/bb 51 külföldi....1.folyt./vm

a pályázatnak több mint 50 részvevője volt. az első dijat - ötnapos autóbusz-utazást csehszlovákiába és lengyelországba - kemecsi lajosné dorogi lakos nyerte, aki mind a 150 képeslapot összegyüjtötte. a második dijat - a képzőmüvészeti alap által felajánlott, nagyméretü diszalbumot 700 szines reprodukcióval - budapesti testvérek: sereg imre és sereg zoltán uttörők nyerték./mti/

- . -

bb 50. uj irás est, spanyol irodalmi müsor, görög dráma-bemutató, a szegedi egyetemisták vendégjátéka az egyetemi szinpad decemberi müsorában

i áe sk vm fm 1964. december 2.

az egyetemi szinpad decemberben több különleges müsorral várja a közönséget. december 4-én az uj irás szerkesztősége és a folyóirat idei évfolyamának legsikeresebb szerzői lépnek közönség elé, hogy az olvasók személyesen is megismerjék a népszerü irodalmi fórum munkatársait. ezuttal többek között darvas józsef, kassák lajos, gerelyes endre, baranyi ferenc, buda ferenc, galambos lajos, sipos gyula és somogyi tóth sándor találkozik a közönséggel. az ujabban megjelent költeményeket kiváló előadóművészek tolmácsolják.

érdekes eseménynek igérkezik a következő napon a szegedi egyetemi szinpad együttesének vendégjátéka. a szegedi fiatalok két modern nyugati szerző egyfelvonásos müvét mutatják be. a ,,mai világirodalom,, idei sorozatának első előadását, a spanyol estet, december 7-én rendezik meg. a müsorban a spanyol irodalom reprezentáns alkotóit ismerheti meg a közönség a legjobb előadóművészek tolmácsolásában. a decemberi program legnagyobb érdeklődéssel várt eseménye az universitas együttes uj bemutatója. a népszerü együttes ezuttal aiszkhülosz: ,,oreszteia,, cimü drámai trilógiáját viszi szinpadra, devecseri gábor forditásában.

a zenekedvelőket is több érdekes esemény várja. többek között schubert-est, ,, a ritmus mesterei,, sorozatban mikrobarázdás hanglemezbemutató kerül sorra, 21-én bach: karácsonyi oratóriumát mutatják be. karácsony másnapján vidám tánczenei hangversennyel szórakoztatja a közönséget az omega-együttes./mti/

- . -

16.06/s

bb 52. antifasiszta mozgalom adataira bukkantak tolna megyében

i vid vt/hné szb fm 1964. december 2.

az 1944-es tolna megyei ellenállási mozgalom érdekes adataira bukkantak szekszárdon. a tolna megyei pártbizottság archivumának irányitásával feltárták egy illegális, németellenes szervezkedés szálait. felkutatták a mozgalomban résztvett személyeket is, köztük az antifasiszta szervezkedés ma budapesten élő, egykori vezetőit. sok adat gyült össze az ellenáló csoport tervezett, vagy végrehajtott akcióiról.

megállapitották, hogy az ellenállási mozgalom központja szekszárd volt. a részvevők felderitő tevékenységet végeztek az öcsényi repülőtéren a németek egyik akkori fontos támaszpontján. az ellenállók müködése esetenként kiterjedt a baranyai-háromszögig és dombóvárig. összeköttetésbe léptek a 36. bevonulási központ néhány antifasiszta érzelmü tisztjével, valamint zsidó munkaszolgálatosokkal és lengyel katonai emigránsokkal. az ellenállási mozgalom központja az üldözötteket és a fogolytáborban levőket rendszeresen tájékoztatta a külföldi rádiók adásából, továbbá a hazai katonai és csendőr-rövidhullámu adókból lehallgatott értesülések felhasználásával a frontok helyzetéről és a környékbeli fasiszta katonai és csendőri intézkedésekről.

kiderült a kutatás során, hogy a mozgalom fegyveres felkelést is előkészitett, amelyet azonban nem tudtak megvalósitani.

az ellenállási csoport, - bár nem állott kapcsolatban a szekszárdi illegális kommunista pártsejttel - tevékenységével közvetve hasznosan segitette a kommunisták ténykedését. /mti/

-.-

bb 54. uj magyar filmvigjáték bemutatója és egy régi, nagysikerü alkotás felujitása - andrzej munk posztumus filmje - gazdag filmmüsor decemberben

i s/gg szb fm 1964. december 2.

az év utolsó hónapja is gazdag programmal várja a film barátait. decemberben két magyar - egy uj s egy régi - alkotás kerül a mozik vásznára. előreláthatólag a karácsonyi ünnepeken tüzik müsorra a mikszáth kálmán ,szelistyei asszonyok,, cimü novellája alapján - makk károly rendezésében - készült szines, szélesvásznu vigjátékot, a ,,mit csinált felséged 3-tól 5-ig ?,,cimü uj magyar filmet. /folyt.köv./

16.11/s 16.00 Cné

bb 54. /uj magyar... 1. folyt./- szb

beatrixet psota irén, mátyás királyt pedig darvas iván alakitja. ugyancsak a karácsonyi ünnepek alatt tüzik müsorra a filmszinházak a magyar filmgyártás egyik legsikeresebb alkotását, bán frigyes rendező ,,talpalatnyi föld,, cimü filmét. a történet két főszerepét mészáros ági és szirtes ádám alakitja.

a decemberi filmmüsor egyik érdekessége lesz az első magyar-amerikai koprodukcióban készült ,,az aranyfej,, cimü szines, szélesvásznu film bemutatója. a kalandos történet egy nemzetközi tolvajbanda kézrekeritéséről szól, amely ellopta a győri muzeum nagyértékü szent László-ereklyéjét. a film főbb szerepeit buddy hacket, lorraine power, george sanders, jess conrad, esztergályos cecilia, pécsi sándor és makláry zoltán játssza. a filmet az amerikai richard thorp rendezte, az operatőr hildebrand István volt.

két filmmel jelentkeznek a szovjet filmmüvészek. népszerü szinészek alakitják ,,a boldogság napja,, cimü alkotás főszerepeit. alekszej batalovot, tamara szjominát és valentyin zubkovot láthatjuk a vásznon. a másik szovjet film, a ,,két vasárnap,, cimü történet egy kedves fiatallányról szól.

a decemberi filmmüsor egyik kiemelkedő eseménye lesz andrzej munk, a tragikus körülmények között elhunyt neves lengyel rendező ,,egy nő a hajón,, cimü posztumus alkotásának bemutatója. munk a felvételeket már nem fejezhette be, s lengyel filmmüvészek készitették el a film utolsó felvételeit és fejezték be munk müvét. megjelenik a mozik vásznán az idei locarnoi fesztiválon első dijat nyert ,,fekete péter,, cimü csehszlovák alkotás is.

e hónapban a gyermekek is kellemesen szórakozhatnak a bemutató mozikban. megjelenik walt disney egész estét betöltő, kedves ötletekben gazdag rajzfilmje, a ,,101 kiskutya,, a szovjet filmmüvészek a legifjabb mozilátogatóknak készitették ,,az aranykezü mária,, cimü munkájukat, amely a viz alá viszi le nézőit, hogy bemutassa a tengerek életét. a csehszlovák filmesek ,,ivanna és a futball,, cimmel forgattak játékfilmet a gyermekeknek. /mti/

-.-

16v.30/a 16.40 Cné

bb 55. országos régészeti konferencia székesfehérvárott

vid j szb fm 1964. december 2.

székesfehérvárott szerdán kétnapos országos régészeti konferencia kezdődött a művelődésügyi minisztérium rendezésében.

dr. hahn István, az eötvös loránd tudományegyetem tanára ,,a rabszolgatartó társadalom bomlásának kérdései a legujabb kutatások alapján,, cimmel tartott előadást, amelyet konzultáció követett. dr. fitz jenőnek, a fejér megyei muzeumok igazgatójának ,,a rabszolgatartó társadalom bomlásának előzményei pannóniában,, cimü előadását ugyancsak széleskörü vita követte.

a konferencia részvevői délután tácra utaztak, ahol megtekintették a gorsium római kori településen végzett ásatásokat. /mti/

-.-

bb 53. ,,a művész és közönsége,, - megjelent szabolcsi bence művének bővitett kiadása

i ol/gk szb fm 1964. december 2.

a napokban került a boltokba szabolcsi bence: a művész és közönsége cimü könyvének bővitett kiadása. a kossuth-dijas zenetudósnak a zenemüvész és a közönség társadalmi és történelmi kapcsolatairól szóló tanulmánya 1952-ben jelent meg első izben. a most napvilágot látott kötet - a nagy muzsikusok életéről, életművéről és azok társadalmi hátteréről az előbbi kiadásban közölt ismertetésén kivül - tartalmazza az utóbbi évtizedekre vonatkozó kiegészitéseket is. a szerző bemutatja a zenemüvek alkotója és hallgatója viszonyának változásait és ezek okait. az uj kiadás két további érdekes munkával is bővült. az egyik a mozart szinpadi művészetének jellegzetességeit elemző tanulmány, a másik richard wagner hasonló tárgyu irásának magyar forditása. gazdag kép- és kottaanyag egészíti ki szabolcsi bence könyvét. különösen érdekes az utolsó fénykép, amely 1940. október 8-án bartók béla budapesti bucsukoncertjén készült, amikor a zenekart a fiatal ferencsik János dirigálta. /mti/

-.-

16.17/s

16.40 Cné

bb 56. bechtler péter

k hné vm 1964. december 2.

73 éves korában elhunyt. 1910 óta vett részt a munkásmozgalomban, tevékenykedett a szakszervezetben és a szociáldemokrata pártban. a felszabadulás előtt a faszobrász szakszervezet elnöke volt. a felszabadulás után budapest város törvényhatósági bizottságának tagjaként és országgyülési képviselőként fejtett ki tevékenységet./mti/

- . -

bb 57. bojan stupica budapesten - krlezsa ,,léda,, cimü darabjának olvasópróbája - bemutató január 29-én a katona József szinházban

i s gk vm fm 1964. december 2.

bojan stupica, a belgrádi atelier szinház müvészeti vezetője, a hazánkban is jól ismert kiváló rendező budapestre érkezett. stupica vezetésével szerdán délelőtt a nemzeti szinház nagymező utcai ideiglenes otthonában megtartották miroslav krlezsa ,,léda,, cimü darabjának olvasópróbáját. a léda az ismert jugoszláv iró nagyszabásu társadalmi regényéből, a glembay-ekből készült szinpadi trilógia utolsó része. az első részt a ,,glembay ltd,,. cimü darabot 1958 január 29-én a nemzeti, a második, ,,agónia,, cimü részt 1964. május 29-én a madách kamaraszinház mutatta be. mindkét szinmüvet szintén bojan stupica rendezte.

a lédát a nemzeti szinházbeli első krlezsa-bemutató hetedik évfordulójának napján 1965. január 29-én tüzi müsorára a katona József szinház. az előadás diszleteit - éppen ugy, mint az agóniá-ét - bojan stupica tervezi. a jelmezterveken nagyajtay teréz dolgozik. a szinmüvet dudás kálmán forditotta.

a ,,léda,, főbb szerepeit váradi hédi, bara margit, kálmán György, kállai ferenc, ungvári László, major tamás, apor noémi és csernus marianne játssza./mti/

-.-

16.45 Cné

bb 60. árusitják a banánt és a mandarint, csütörtökön az üzletekbe kerül a narancs is

i kf vm vg 1964. december 2.

megkezdődött a déligyümölcs szezon. füge már hetek óta kapható, néhány üzletben banánt árusitanak, s szerdán megjelent a boltokban a mandarin is. szerdán száz tonna görög mandarint hoztak forgalomba a fővárosban. csütörtökön az üzletekbe kerül az első görög narancs-szállitmány is.

az előző évektől eltérően nemcsak budapest, hanem a vidék is részesül a korai déli gyümölcs szállitmányból. a kereskedelem ugy szervezte meg az ellátást, hogy közvetlenül a határállomásról vagy narancsot, vagy mandarint vidékre irányitanak. igy csütörtökön, pénteken az ország 15 megyéje kap narancsot, mandarint. megoldották azt is, hogy a budapesti érlelőből banán is kerüljön rendszeresen a megyeszékhelyekre. a következő napokban most már - a szállitástól függően - folyamatosnak igérkezik a déligyümölcs ellátás. olasz és marokkói narancs is érkezik. december 10-re egész hajórakományra való - 500 tonna - marokkói navels narancsot várnak, s attól fogva már valamennyi kijelölt boltban árusitják ezt a déligyümölcsöt. eddig 150 tonna banán érkezett. egy részét már eladták, másik része pedig az érlelőben van. várhatóan a jövő hét második felétől több helyen árusitanak már banánt.

tavaly 300 vagon citromot fogyasztottunk, az idén 450 vagonnal rendeltek. husz vagonnal több, összesen 300 vagon narancs érkezik, fügéből 35 vagonnal vásároltak. banán is kétszer annyi - 20 vagon - lesz, mint tavaly. a meglevő mazsola készletet ujabb 15 vagonnal egészitik ki. a választékot grape fruittal bővitik, kellő érdeklődés hiányában viszont nem rendeltek ananászt és kókuszdiót./mti/

- . -

bb 59. költők a ganz mávagban

i s tm vm fm 1964. december 2.

az üzemi versbarátok köre első nyilvános estjét szerdán rendezték meg a ganz mávag kamaratermében. ebből az alkalomból vas István, jobbágy károly és baranyi ferenc költők látogattak el az üzem dolgozóihoz. a költők verseit egri István és gáti József szinmüvész tolmácsolta./mti/

- . -

16.30/a

16.45 Cs.

bb 58. gáspár sándor előadása az mszmp politikai akadémiáján

k hi/gk-lm zs 1964. december 2.

a magyar szocialista munkáspárt politikai akadémiájának előadássorozatában, szerdán gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja előadást tartott ,,a párt vezető szerepe növekedésének és munkastilusának egyes kérdései,, cimmel. az épitők rózsa ferenc müvelődési házában rendezett előadáson megjelent biszku béla, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, jelen volt a központi bizottság, az elnöki tanács és a forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja, politikai és társadalmi életünk sok ismert képviselője.

az előadás részletes ismertetésre visszatérünk./mti/

-.-

bb 61. bács-kiskun megyei tsz-tagok a népfront klubjában

i di/tr-lm zs 1964. december 2.

a bács-kiskun megyei termelőszövetkezetek biztositási és önsegélyező csoportjának száz budapesten tartózkodó tagja szerdán ellátogatott a hazafias népfront országos tanácsának klubjába. a vendégeket szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára üdvözölte. résztvett az összejövetelen dr. ortutay gyula, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke és szabó pál, kossuth-dijas iró, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökei, a megye országgyülési képviselői./mti/

-.-

bb 62. siegfried hienzsch

gk-lm zs 1964. december 2.

az ndk nagykövetségének ideiglenes ügyvivője szerdán koktélt adott a magyarországon tartózkodó ndk ujságiróküldöttség tiszteletére. a koktélon több vezető magyar ujságiró is részt vett. /mti/

-.-

bb 63. meghalt virág imre, a munkásmozgalom régi harcosa

k sk-lm zs 1964. december 2.

virág imre a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, 63 éves korában hosszu betegség után elhunyt. 1919-ben tagja lett a kimsz-nek, illegális tevékenysége miatt többször internálták. / folyt.köv./

17.36/a

18.40 Cs.

bb. 63./ meghalt..... folyt./-lm

szabadulása után 1924-ben aktivan bekapcsolódott, a szabók szakszervezetének ellenzéki munkájába, majd, mint vörös segély funkcionárius és a kőbányai ifjuság szervezője végezte pártmunkáját. a felszabadulás után betegségéig különböző funkciókat töltött be. virág imrét az mszmp 10. kerületi bizottsága saját halottjának tekinti. temetése december 4-én, pénteken délután 1 órakor lesz a rákoskereszturi ujtemetőben./mti/

-.-

bb 64. megjelent a magyar tudomány

i ms/tm-lm zs 1964. december 2.

az akadémia központi folyóiratának, a magyar tudománynak legujabb számában szenczi miklós egyetemi tanár a shakespearei realizmusról, balogh sándor docens a népi demokratikus forradalom néhány kérdéséről irt értékes tanulmányt, szántó istván és fuchs erik kandidátus a természettudományos és müszaki kutató intézetek korszerü szervezését ismerteti. pais István kandidátus a jövő kémikusainak, csányi vilmos egyetemi tanársegéd pedig a leendő biológusoknak kiválasztásáról irt figyelemre méltó beszámolót. a szemle-rovat cikkei több jelentős tudományos tanácskozást és külföldi vendég-tudósok előadásait ismertetik. a számot könyvszemle egészíti ki./mti/

-.-

bb 65. budapestre érkezett a lengyel tudományos akadémia küldöttsége

i ms/tm-lm zs 1964. december 2.

dr. kazimierz kuratowski akadémikusnak, a lengyel tudományos akadémia alelnökének vezetésével szerdán lengyel akadémiai küldöttség érkezett budapestre. a küldöttség tagjai: dr.franciszek misztal akadémikus, dr. stefan zolkiewski akadémikus és iréne jaworska, a lengyel tudományos akadémia külügyi irodájának magyar referense. a lengyel küldöttség a magyar tudományos akadémia képviselőivel megtárgyalja és aláírja a két akadémia közötti tudományos együttmüködési egyezmény 1965-66 évi munkatervét./mti/

-.-

17.47/a

18.40 Cerné

bb 66. megkezdődtek a téli falusi könyvnapok

t áe/sk-lm sr 1964. december 2.

szerdán jánoshalmán dr. glied károly, az mszmp bácsmegyei bizottságának titkára, ünnepélyesen megnyitotta a téli falusi könyvnapokat. a következő hetekben 1200 községben több százezer könyv közül válogathatják ki a falusi dolgozók a téli olvasnivalót. a könyvek a világnézeti nevelést, politikai tájékozódást szolgáló, változatos témakörü, népszerü müvek: gazdaságpolitikai, filozófiai tanulmányok, számos utirajz és napjaink társadalmi kérdéseivel foglalkozó szépirodalmi alkotás. közülük sokat a falusi könyvnapok alkalmából jelentetett meg első izben a kossuth kiadó./mti/

-.-

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

bb 67. trolibusz és villamos összeütközése

i bc/tr-lm zs 1964. december 2.

szerdán délután a lenin körut és a majakovszkij utca kereszteződésénél egy 70-es trolibusszal, - amely szabad jelzés mellett haladt - összeütközött egy 6-os villamos. az utasok közül sulyosan megsérült hannh henrik, 75 éves nyugdijas, poch sámuelné, 68 éves háztartásbeli, nagyajtai imre, 49 éves református lelkész budapesti lakosok, hegedüs János, 38 éves ács, valamint lidinger lajos, a trolibusz 38 éves vezetője. kilenc személy könnyebb sérülést szenvedett. a baleset okának megállapitására müszaki bizottságot vontak be a vizsgálatba./mti/

-.-

bb 68. halálos közlekedési baleset

i bc/tr-lm zs 1964. december 2.

a 22. kerületi nagytétényi uton ferwagner józsef, 24 éves kőmüves, sóskuti lakos figyelmetlenül vezette motorkerékpárját, s hátulról nekiütközött egy álló, kivilágitott tehergépkocsinak. a vigyázatlan motoros olyan sulyosan megsérült, hogy a helyszinen meghalt./mti/

-.-

18.05/a

18.45 Cerné

bb 69. barcsay jenő grafikai kiállitása a dürer teremben

k áe/tm-lm hk 1964. december 2.

a képcsarnok vállalat dürer termében kiállitást rendeztek barcsay jenő kossuth-dijas festőművész grafikai alkotásaiból. a tárlatot szerdán dr. László gyula egyetemi tanár nyitotta meg. a december 16-ig megtekinthető kiállitás a művész 57, utóbbi években készült alkotását, toll- és tusrajzát mutatja be./mti/

-.-

bb 70. ,,uj,, colombe a katona józsef szinházban

k s/tm-lm fm 1964 . december 2.

a katona józsef szinházban jean anouilh: colombe cimü darabjának szerda esti előadásán uj cimszereplő mutatkozott be a közönségnek: váradi hédi. colombe szerepét eddig domján edit alakitotta./mti/

-.-

bb 71. időjárásjelentés

gk-lm hk 1964. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szerdán 19 órakor:

párás idő

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős idő, főként délen és nyugaton szórványos havaseső, eső, északnyugaton helyenként havazás. mérsékelt északi, északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3 - plusz 7 fok, keleten helyenként 7 fok felett./mti/

-.-

19.45/a

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Bém utca 5—7. Telefon: 189-400, 189-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 3.

bb 1. csuszó zsaluzattal épitik fel a 18-emeletes budapest szállodát

i sb/tm szb -cz 1964. december 3.

a budafoki kisérleti lakótelepen épül az első lakóház csuszózsaluzattal. a tizenegyemeletes épület homlokzati falait és a válaszfalakat is egyetlen nagy zsaluzat formázza. a szilárdan összefüggő fal-formát hidraulikus gépek mozgatják, állandóan feljebb emelik, miközben a dolgozók a zsaluzatot betonnal töltik meg. a jövő évben még két tizenegyemeletes kisérleti ház csuszózsalus épitésére kerül sor, s a harmadik ötéves tervben pedig előreláthatóan évente mintegy 2000 lakást kell épiteni ezzel a módszerrel.

a csuszózsalus épités hazai módszerét thoma józsef, a mélyépitési tervező vállalat mérnöke dolgozta ki. az uj eljárás jól bevált a gabonasilók, a viztornyok és a hűtőtornyok épitésénél, mert nagyon sok állványozó és zsaluzó faanyagot takaritottak meg. a lakóház épitkezésnél viszont az is növeli az uj módszer jelentőségét, hogy nincs szükség toronydarura, vagyis az uj módon magasabb házakat épithetnek, mint a toronydarukkal. az épitésügyi minisztérium határozatára ezért a csuszózsalus eljárás lesz a magas lakóházak épitésének módszere. most ujabb intézkedéssel egészitették ki a korábbi határozatot, mert nemcsak a lakóházak, hanem a magas szállodák épitésére is ezt az uj eljárást irták elő.

a fogaskerekü végállomásával szemben, a volt florida hotel helyére kerülő budapest szálló lesz az első, amelynek 18 emeletét csuszózsaluzattal épitik fel. a középülettervező vállalat mérnökei már hozzáfogtak a szálloda megtervezéséhez és megkezdődött a mozgó zsaluzat előkészitése is. a munka sürgős. ezért még a belkereskedelmi minisztérium is felajánlotta, hogy segit az épités müszaki feltételeinek megteremtésében. a cél az, hogy lehetőleg még a jövő év elején sor kerüljön az épitkezésre. később ugyanis a budapest hotelhez készitett csuszózsaluzatot és emelő-szerkezetet kell majd felhasználni a margitszigeti és a balaton-parti ujabb magas toronyszállodák épitéséhez is. /mti/

-.-